

POSUDEK OPONENTKY DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta: **Adam Císařovský**

Téma práce: **Právo z vadného plnění a právo na náhradu škody**

Rozsah práce: **168 698 znaků** vč. mezer (cca 100 rkp. stran)

Den odevzdání práce: **01.06.2023**

1. Aktuálnost (novost) tématu: Téma, které si diplomant vybral, není sice nové, ale nejspíš je setrvale aktuální, jak o tom svědčí bohatá literatura.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody: Téma je dost náročné na teoretické znalosti; vstupních údajů je nemnoho. Mohl by být velký počet zdrojů, kdyby je byl diplomant vyhledal. Pracoval metodou analytickou, induktivní a deduktivní, rovněž použil metodu srovnávací a historickou.

3. Formální a systematické členění práce: Předložená práce je rozčleněna do Úvodu, šesti kapitol, dále dělených, dobře strukturovaných, a (č. 7.) Závěru. Před Úvod je položen obsah, za Závěr pak seznam zkratk, použitých zdrojů, abstrakt a seznam klíčových slov, obojí s angl. překladem.

V Úvodu předkládá diplomant přehled své práce, uvádí její cíle a metody, které hodlá použít. První kapitola obsahuje přehled o uspořádání rozhodných ustanovení v obč. zákoníku. V druhé kapitole diplomant vykládá pojmy, s nimiž se čtenář musí seznámit, aby chápal další výklad, a začíná již pojmem závazku (sic!). Třetí kapitola je věnována historickému vývoji právní úpravy vadného plnění a jeho konsekvencí na území České republiky. Čtvrtá kapitola obsahuje výklad rubrikované problematiky samé s důrazem na jednotlivá rozhodná ustanovení platného práva, popř. připojuje jejich kritiku. Pátá kapitola poněkud svým předmětem vybočuje: diplomant se tady zabývá jednak pojmem odpovědností, jednak specifikou postavení věřitele a dlužníka v případě, že dlužník neplnil řádně a včas. Šestá kapitola je věnována srovnání české právní úpravy s úpravou rakouskou a německou. Závěr obsahuje přehled obsahu jednotlivých kapitol.

4. Vyjádření k práci: Celkově práci hodnotím jako dobrou. Ačkoli text předložené práce svědčí o nemalé péči, kterou diplomant své práci a její přípravě věnoval, shledávám v textu nemálo míst, k nimž dále uvedu své poznámky a připomínky. Tím, co diplomantovi vytýkám především, je – nejspíš – nedostatečná práce s literaturou, přesněji, nedostatek snahy potřebnou literaturu vůbec vyhledat. Teorie vad plnění a následků těchto vad představuje problematiku, která byla mnohokrát zpracována (viz poznámku již výše), když odhlédnu od bohaté literatury rakouské, i u nás v letech minulých (počínaje obdobím tzv. První republiky). Teorie se nemění, jsou jen různá řešení, různé

přístupy. Lze se omezit na dobu po dni nabytí účinnosti platného civilního kodexu, ale je třeba to říct, a ne mluvit o „mně dostupné odborné literatuře“. Tuším, kde mají ona slova původ, jenom mám dojem, že dobrá rada nebyla náležitě pochopena. N.B. slova o „mně dostupné ...“ jsou nepravdivá, v knihovně PFUK lze všechny potřebné tituly najít.

5. Kritéria hodnocení práce

a) Splnění cíle práce: Cíle práce byly splněny.

b) Samostatnost při zpracování tématu, včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství: Diplomant pracoval nejspíš samostatně, jak při výběru literatury, tak při vypracování textu d. práce. Neshledávám nic, co bylo by možné uvést, pokud jde o moment plagiátorství. Je ale pravda, že práce obsahuje nemálo převzatých textů nebo částí textů cizích, ano, správně odkázaných, správně označených, ale je jich prostě víc, než aby bylo možné nad tím jen mávnout rukou. Diplomant opisuje i text zákona!

c) Logická stavba práce: Celková logická stavba práce je zásadně dobrá.

d) Práce s literaturou (využití cizojazyč lit), citace: S odkazem na již uvedené konstatuji, že s okruhem literatury, kterou diplomant vyhledal, pracoval v podstatě náležitě. Shledávám tady ale některé problémy, dál uvádím jen jejich výběr.

Stěží mohu mluvit o „komentářové literatuře“ a citovat z jednoho jediného komentáře. Vždyť sám diplomant všechny použitelné komentáře v seznamu uvádí. Nejspíš pokládal za nadbytečné do všech tří nahlédnout. N.B. existují velmi kvalitní komentáře i z doby před rokem 2014. Vždycky se mám snažit citovat aspoň ze tří textů, jinak stěží lze tvrdit, že něco je tak a tak. Krom toho lze summa summarum říct, že diplomant cituje stále z týchž čtyř, pěti autorů!

Nelze souhlasit s tím, že pojem „odpovědnost“ diplomant vykládá (především) podle jednoho z řady teoretiků tzv. obecné teorie práva, když se jedná – ve zdejším případě – o civilní odpovědnost. Tu je třeba vykládat aspoň podle našich (PFUK) nebo brněnských (PFMU) učebnic práva občanského, když už ne podle speciálních monografií věnovaných jen odpovědnosti.

Je neskutné vykládat německé texty podle jejich anglických překladů. Nejen, že (téměř!) žádný cizinec nepochopí beze zbytku podstatu cizí řeči, ale je třeba si uvědomit, že v takovém případě jde o dvojí překlad. Zkuste dvojí překlad v googlu a uvidíte, jaký nesmysl Vám vyjde! V lepším případě bude výsledek nepřesný. Navíc diplomant použil z anglického textu i francouzské výrazy, ani se je nepokusil přeložit.

Poznámkový aparát je sice dost početný, ale není veden přesně podle pravidel. Čili kvalitu „lege artis“ nevykazuje. Na tomto místě se hodí podotknout, že diplomant používá jako argument pro svá tvrzení i normy občanského zákoníku (sic!). To je vskutku naprosto neobvyklé. Je také třeba připomenout, že zatímco v poznámce pod čarou je autor citovaného díla, nebo části díla uveden bezchybně, v textu práce se lze setkat s nějakým Rabasem nebo s paní Černou (správně má být Raban, resp. Červená). Protože se v textu práce objevují i jiné chyby a nepřesnosti (dříve „překlepy“, viz dále), lze mít za to, že diplomant spěchal, protože o jeho péči o d. práci vypovídá např. délka zpracovaného textu.

Diplomant nahlíží do několika civilních kodexů; zejména ABGB/OZO a OZ 64 prošly mnoha novelizacemi, na to diplomant zapomíná a bere je jednoduše,

tak, jak je právě vidí, nebo jak je vidí cit. autor. Takto např. jen tuším, že jeho slova o OZ 64 se týkají toho znění, které bylo platné k 31.12.2013.

e) Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu): Autor analyzoval své téma v řádné hloubce, ba, řekla bych, že tu a tam přesáhl vhodnou míru (i to ale svědčí o zmíněné péči).

f) Úprava práce: Text není standardně členěn. Tu a tam shledáme nadpis bez číslování, patrně už by bylo moc čísel v řadě, ale lze si přeci vypomocť i písmeny. Nicméně, text je dobře přehledný, po této stránce čtenářsky vlídný.

g) Jazyková a stylistická úroveň: Diplomant chybuje v mnoha ohledech. Český jazyk, ani jazyk právnícký dobře neovládá. Podle mého názoru je to (také) tím, že se chce vyjadřovat pěkně, snad i vzletně, ale právnícký jazyk je skromný, obyčejný, stručný, není nijak expresivní, je – mnohý by řekl – nudný. Právnícký jazyk je nutné znát. Např. zákon „stanoví“, nic jiného neumí. Nabyvatel „zjistí“, nemůže seznat. Diplomant s oblibou používá výraz „relativně“ a výraz „na základě“. Slovo „relativní“ je nebezpečné, protože je mnohovýznamové, a jeho nadbytečné používání je samo o sobě chybou. Výraz „na základě“ je někde použit správně, jinde ale ne: pokud něco zákon stanoví, vyplývá to ze zákona, je to stanoveno zákonem, ale není to na základě zákona. Takto nelze říct „je na základě ust. XY stanovena výlučná exkluzivita ...“; k tomu ovšem: naposled uvedený výraz znamená *výlučná výhradnost* (popř. *dokonce výlučná výlučnost*) – to snad ne! Diplomant použil řadu cizích slov, ale pochybuji o tom, že ví, co které správně znamená. Je to mezi studenty dost rozšířený jev. Ale ono nejde jen o cizí výrazy, diplomant třeba často užívá výraz „vztah souvztažnosti“ – obávám se, že takový výraz postrádá smysl; bohužel je takových v práci řada („dílčí způsob“, „dílčí instituty“, „text zákona v občanském zákoníku“, „veskrze uplatnit“ atd. atd.). Někdy je chybná celá věta: hned v úvodu je takových několik, za všechny: nabyvatel ... musí ...“nárokovat tyto vady toliko skrze právní úpravu práv z vadného plnění“. Na str. 44 se píše o „újmě na jmění“ – ale to opravdu ne! Na str. 47 „pronajal si stánek“ – na konci studia chybuje ve slovníku „nájmu“! Na str. 49 „po dobu trvání reklamace“ – jak může reklamace „trvat“? Na str. 66 „právní úprava prostřednictvím komentovaného ustanovení“ (sic!). A takových drobných i vážnějších chyb je v práci dost a dost! Žel jsou chybné i některé rubriky! Čtenář, ostatně, začne zvedat obočí již od první věty textu práce: „způsobenou“ je anakolut, a dál pak: instituty představují porušení závazku!!! dál už ani není nutné opakovat ...

Ještě nazpět k právníckému slovníku: terminus technicus je „následek“, „následky“, důsledek, důsledky nelze použít.

V neposlední řadě vady české gramatiky i syntaxu (často, soudím, jde o důsledky spěchu). Anakolutů (viz prve) je v práci víc než dost!

Konečně, obávám se, že diplomant ani neví, co znamená princip „vigilantibus iura“. Neměl by používat latinské výrazy, když není schopen použít je správně! (Přece: iura sunt scripta) Stejně platí o „úvaze de lege ferenda“ – výraz byl opakovaně použit v takových souvislostech, že mám pochybnosti ... (viz prve). Velmi mě zaráží, že diplomant vůbec nepoužívá obvyklé zkratky, jednak pokud jde o obč. zákoník, jednak ostatní: ust., zák., cit. aj.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě: Vzhledem k tomu, co jsem uvedla výše o lat. výrazech v posuzovaném textu, nechť diplomant vyloží

problematiku „vigilantibus iura“ a také vysvětlí, jak je třeba používat výraz „de lege ferenda“. Obojí nechtě doprovázejí příklady.

7. Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě: Vzhledem k tomu, že předložená diplomová práce zásadně splňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu, a to jak po stránce obsahové, tak po stránce formální, **doporučuji práci k obhajobě.**

8. Navržený klasifikační stupeň: **dobře.**

V Praze dne 12. srpna 2023

doc. JUDr. Michaela Hendrychová, CSc.
oponentka diplomové práce